

הציפיות מישראל: לנצח במהירות ולחזור לעמדת הובלה אזורית

15.11.2024 | שבת בן מאיר written by

היקף ההרוגים והנפגעים בשבוע החולף ממחיש פעם נוספת את מחיר הדמים הכואב של המלחמה. בימים שבהם אנו קוברים את מתינו ומתעטפים ביגון על זיו-העלומים והגבורה, קשה להרים מבט לעבר היעדים והמטרות הגדולות, אך דווקא בזמנים אלה, חשוב להתבונן בהם, כמצפן למהלכינו הבאים וכדי להבטיח שהמחיר לא יהיה לשווא.

מה היעד הלאומי? אפשר להעריך כי רוב הציבור במדינה יסכים להגדיר את מטרת-העל כ"הבטחת קיומה של ישראל כמדינה יהודית, דמוקרטית, בטוחה, מאוחדת, חזקה ומשגשגת". למרות שכל מילה ניתנת לפרשנויות שונות, אין בכך לטשטש את הרעיון הכללי.

שנת המלחמה ניתקה אותנו משאלות החזון ואילצה אותנו לעסוק בקיום.

הישגי המלחמה ☑ למרות שטרם הושגו כל מטרותיה - ותוצאות הבחירות בארה"ב, פותחים פתח לעיסוק מחודש בכך, לאורם הבוהק של לקחיה.

הנשיא האמריקני המיועד דונלד טראמפ יכנס לכהונתו רק ב-20 ינואר '25, אך בחירתו כבר נותנת את אותותיה בהתנהלות השחקנים במגרש האזורי והעולמי.

המינויים המסתמנים בממשל החדש הם בשורה טובה לכל מי שרואה באיראן סכנה לשלום וליציבות בעולם ושורש כל הרע במזרח התיכון. הם מבשרים על כוונה לחזור ולאמץ את הגישה הריאליסטית, בהתמודדות עם המשטר בטהראן וגרורותיו, ולנקוט מולם מדיניות פרואקטיבית ותקיפה, שמבוססת על אינטרסים, כוח ועוצמה.

כגודל ההזדמנות שיש בגישה זו לממשלה בישראל, כך גודל האתגר שהיא נושאת בחובה. ישראל תצטרך להראות לממשל הנכנס כי שותפותו עמה היא לא רק מימוש של מחוייבות ערכית בין בעלות ברית החולקות תפיסה אידיאולוגית וערכים דומים, אלא גם השקעה כדאית לארה"ב!

ישראל תצטרך להוכיח את היותה נכס לארה"ב: ביטחוני, טכנולוגי וכלכלי.

על ישראל יהיה לבסס את מעמדה כמעצמה אזורית, שמסוגלת להוביל קואליציה של מדינות מתונות נגד איראן והאסלאם הרדיקלי, ביכולתה להגן על עצמה, להיות שחקן מפתח בפיתוח הכלכלי והטכנולוגי של האזור ואף לסייע בקידום האינטרסים של אמריקה באזור ובעולם. טראמפ ירצה לראות את ישראל כעוגן של ארה"ב במזרח-התיכון, חזקה ומנצחת ולא תלותית ומהססת.

לפני הכל, ובלי קשר לציפיות הללו, ישראל צריכה להוכיח שהיא מסוגלת בכוחות עצמה ² גם אם בתמיכה אמריקנית ³ להגן על עצמה ו לסיים בניצחון מובהק את המלחמה הרב-זירתית שנכפתה עליה ב-7 באוקטובר.

ישראל פגעה קשות בחמאס בעזה ובחיזבאללה בלבנון. היא הנחיתה מכה כואבת על החות'ים בתימן, חשפה את איראן לעימות ישיר שממנו היא ביקשה להימנע, הוכיחה שטהראן לא יכולה להושיע את כוחות הפרוקסי שלה מידיה של ישראל, והמחישה שאיראן חדורה על ידה.

למרות זאת, ישראל עדיין לא השיגה את כל מטרותיה. חיזבאללה מצליח לבסס שיגרה של ירי רקטות וכטב"מים לעומק ישראל ולערי הצפון בנוסף לישובים סמוכי הגבול ואנשיו מצליחים לגבות מחיר מכוחות צה"ל, באזורי הלחימה בלבנון. חמאס בעזה מזנב בכוחותינו וממשיך לשמר את מעמדו באוכלוסיה על ידי השליטה בסיוע ההומניטארי. הנהגת האירגון ממשיכה להתעקש על דרישותיה בנוגע לחטופים. בשני האירגונים עדיין יכולים להתאושש מהמכות שחטפו ובזמן פחות ארוך ממה שמקובל לחשוב. זאת, הודות ליכולות השיוריות שלהם, לתמיכה החיצונית שמובטחת להם, לפעילי השטח ולנאמניהם הרבים שעדיין נותרו, ולמרכיבים שהם מנסים לשלב בכל הסדרה עתידית.

אמנם אין לראות כשיקול זניח את החשש מפני צעדים שממשל ביידן יהיה עלול לנקוט בימים שנתרו לכהונתו, אם ישראל תסטה מהמסגרת המוסכמת ללחימה בחזיתות השונות, אך מחירו עלול להיות כבד מדי.

ישראל צריכה לפעול מהר ובהחלטיות כדי לעצב את המציאות בגבול הצפון ובעזה. הגיע הזמן לגבות מחיר גם ממדינת לבנון. במקביל לפעילות הקרקעית בדרום המדינה, נכון להרחיב את הפגיעה בביירות, לשבש את פעילות שדה התעופה, לבחון הטלת סגר ימי, ולהגביר על ידי כך את הלחץ הפנימי על חיזבאללה.

אשר לחמאס ⁴ עד להסרתן של המשקולות שהניח ממשל ביידן מעל רגליה של ישראל, נכון להמשיך בלחימה בצפון רצועת עזה ובפעולות הממוקדות בשאר אזורי הרצועה. לצד זאת, יש להגביר את הלחצים גם על דרג ההנהגה היושב בקטאר. לא ברור מה עלה בגורל האיומים שיוחסו להנהגה הקטארית, לסילוק מנהיגי חמאס המתארחים בשטחה. אין להרפות מכך.

הסרת הכפפות מולה עשויה לשרת שתי מטרות חשובות: הראשונה ⁵ כדי לפגוע במפקדת הארגון שמכווינה ומתאמת את פעילותו וגם תפעל לשיקומו, והשניה ⁶ כדי לקדם עסקה להשבת החטופים. העברת מרכז הכובד בקבלת ההחלטות בחמאס שעבר אל המוקד הזה, מחייבת להגביר את המאמצים מולו.

פורסם בישראל היום, בתאריך 15.11.2024.

הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.